

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
POLITIKOS TEORIJA IR POLITINĖS SISTEMOS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Haroldas Šinkūnas Kitas (-i):	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	1 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	80	32	48

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Studijų dalykas yra skirtas: (a) suteikti sistemines žinias bei lavinti supratimą apie politiką, politinę sistemą ir valstybę, valstybės valdžią, politinį procesą ir jo dalyvius, poveikio valstybės valdžiai galimybes; (b) ugdyti gebėjimą kritiškai ir savikritiškai mąstyti; (c) formuoti savarankiško darbo įgūdžius.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: <ul style="list-style-type: none"> žinos pagrindines politikos mokslo teorijas apie politinę sistemą, valstybę, politikos procesą bei jo dalyvius (viešąją valdžią, politines partijas, interesų grupes ir kt.); gebės apibrėžti ir paaiškinti fundamentalias politikos mokslo kategorijas (politika, valdžia, politinė sistema, valstybė, partinė sistema ir kt.) bei jų veiklos principus; gebės paaiškinti politinius reiškinius, jų dėsningumus, politinių reiškinių sąveiką su valstybės teisine sistema; gebės politikos mokslo žinias sieti su teise, suprasti teisės poveikio politikai reikšmę; gebės kritiškai (ir savikritiškai) mąstyti, sklandžiai ir argumentuotai reikšti savo mintis; gebės dirbti savarankiškai kaupiant, analizuojant, ir interpretuojant informaciją, plėtoti idėjas ir jas kritiškai argumentuoti. 	Klasikinė paskaita, literatūros studijos.	Egzaminas raštu (testavimas pateikiant atvirojo ir uždarojo tipo klausimus), koliokviumas raštu (testavimas pateikiant atvirojo ir uždarojo tipo klausimus)

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Bendrieji politikos mokslo klausimai. Politikos samprata. Politikos funkcijos. Politikos mokslo institucionalizacija. Politikos mokslo funkcijos ir tyrimo metodai.	2						2	3	

2. Valdžios (galios) samprata. Valdžios šaltiniai. Politinės valdžios samprata ir funkcijos.	2							2	3	Pagrindinės literatūros studijos, papildomos literatūros studijos dėstytojo nurodyta tema.
3. Politinės sistemos koncepcijos formavimasis. D.Eastono „Juodosios dėžės“ modelis. G.Almondo politinės sistemos teorija.	2							2	3	
4. Valstybės samprata. Valstybės požymiai. Valstybės valdžios šakos ir valdžių padalijimo doktrina. Biurokratijos samprata. Valstybės valdžios legitimumas. Valstybės valdžios legitimumo tipologija. Valstybės valdžios kontrolės formos.	4							4	7	
5. Valstybės formos samprata. Valstybės valdymo forma. Valstybės santvarkos (sandaros) forma. Politinio režimo samprata. Politinių režimų tipologija.	4							4	7	
6. Rinkimų samprata ir rūšys. Rinkimų sistemos. Referendumo samprata ir rūšys. Kiti poveikio valstybės valdžiai būdai.	4							4	7	
7. Politinės partijos samprata. Politinių partijų funkcijos. Politinių partijų klasifikacija. Partinė sistema. Partinių sistemų rūšys.	2							2	3	
8. Interesų grupės samprata. Interesų grupių funkcijos. Interesų grupių tipologija. Lobizmas.	2							2	3	
9. Politinio elito samprata. Pagrindinės politinio elito teorijos.	2							2	3	
10. Valstybė ir pilietinė visuomenė. Valstybė ir teisė. Teisinės valstybės idėjos raida. Pagrindiniai teisinės valstybės modeliai. Teisinės valstybės požymiai.	2							2	3	
11. Politinės kultūros samprata. Pagrindinės politinės kultūros koncepcijos. Politinės orientacijos. Politinės kultūros tipologija.	2							2	3	
12. Politinio dalyvavimo samprata. Politinį dalyvavimą lemiantys veiksniai. Politinio dalyvavimo dėsningumai. Politinio dalyvavimo tipai.	2							2	3	
Iš viso	30	2						32	48	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Tarpinis atsiskaitymas: kolokviumas	20	Spalio mėn. pabaigoje	Max. 2 balai. Kolokviumas vykdomas raštu pateikiant studentams uždarojo ir atvirojo tipo klausimus (užduotis). Atsakymai į kiekvieną klausimą vertinami taikant dešimties balų sistemą.
Egzaminas	80	Semestro pabaigoje	Max. 8 balai. Egzaminas vykdomas raštu pateikiant studentams uždarojo ir atvirojo tipo klausimus (užduotis). Atsakymai į kiekvieną klausimą vertinami taikant dešimties balų sistemą.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
BIRMONTIENĖ, Toma et al.	2002	Lietuvos konstitucinė teisė		Vilnius
KRUPAVIČIUS, Algis; LUKOŠAITIS, Alvidas (sudarytojai)	2004	Lietuvos politinė sistema: sąranga ir raida		Kaunas: UAB „Poligrafija ir informatika“
MATAKAS, Juozas (sudarytojas)	1999	Šiuolaikinė valstybė		Kaunas: Technologija
NOVAGROCKIENĖ, Jūratė.	2001	Politikos mokslo pagrindai		Vilnius: VU leidykla
SARTORI, Giovanni	2001	Lyginamoji konstitucinė inžinerija. Struktūrų, paskatų ir rezultatų tyrimas		Kaunas: UAB „Poligrafija ir informatika“
Papildoma literatūra				
BENETON, Philippe	2010	Politikos mokslo įvadas		Vilnius: Mintis
GELEŽEVIČIUS,	2004	Interesų grupės ir lobizmas		Vilnius: Lietuvos teisės

Rimgaudas				universiteto Leidybos centras
DUNLEAVY, Patrick; O'LEARY, Brendan	1999	Valstybės teorijos		Vilnius: Eugrimas
HELD, David	2002	Demokratijos modeliai		Vilnius: Eugrimas
JANKAUSKAS, Algimantas (sudarytojas)	2002	Politinė kultūra ir visuomenės kaita		Vilnius, Kaunas: Naujasis lankas
KŪRIS, Egidijus	1993	Teisinė valstybė, teisinių sistemų įvairovė ir Vakarų teisės tradicija. <i>In</i> GLENDON, Mary Ann; GORDON, Michael W.; OSAKWE, Christopher. Vakarų teisės tradicijos		Vilnius: Pradai
LANE, Jan-Erik	2003	Konstitucija ir politikos teorija		Kaunas: Naujasis lankas
DIRGĖLA, Gintautas; MALIUKEVIČIUS, Nerijus; ROMANOVSKIS, Andrius. Ats. red. MAČIUS, Ramūnas	2009	Lobistinė veikla: vadovas nevyriausybinėms organizacijoms		Vilnius
MATONYTĖ, Irmėna	2001	Posovietinio elito labirintai		Vilnius: Knygiai
NAVAITIS, Gediminas	2016	Politinė psichologija		Vilnius: Registrų centras
PRAZAUSKAS, Algimantas; UNIKAITĖ, Ingrida	2007	Politologijos pagrindai		Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas
ZEIGLER, Harmon	1993	Politinė bendruomenė: įvadas į politinių sistemų ir visuomenių lyginamąją analizę		Kaunas: Littera Universitati Vytauti Magni